

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεῖα Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης - 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ - τηλ. 23850-28610 - imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΔ'
Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2061

Κυριακὴ πρὸ τῶν Φώτων (Μάρκ. 1,1-8)
31 Δεκεμβρίου 2017

Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος
Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης

Ἡ ἐγκράτεια τοῦ Προδρόμου

«Ἦν δὲ ὁ Ἰωάννης ἐνδεδυσμένος τρίχας καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφύν αὐτοῦ, καὶ ἐσθίων ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον» (Μάρκ. 1,6)

Ἔστησε, ἀγαπητοί μου, τὸ βῆμα του δίπλα ἐστὸν Ἰορδάνη ποταμὸ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος καὶ ἀναρίθμητα πλήθη ἀνθρώπων ἀπ' ὅλες τὶς κοινωνικὲς τάξεις συνέρρεαν στὶς ὄχθες τοῦ ποταμοῦ. Ἦταν ὁ ἀπεσταλμένος νὰ προετοιμάσῃ τὸ δρόμο γιὰ νὰ περάσῃ ὁ Λυτρωτὴς, νὰ ἐτοιμάσῃ δηλαδὴ τὶς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων νὰ δεχτοῦν τὸ σωτήριο μήνυμα ποὺ θὰ καλοῦσε ὅλους σὲ μετάνοια.

Καὶ τί ἄκουγαν καὶ τί ἔβλεπαν ἐκεῖ τὰ πλήθη; Δὲν θὰ ἐξαπατοῦσε ὁ Βαπτιστὴς καὶ δὲν θ' ἀποκοίμιζε τοὺς ἀκροατὰς του μὲ ἀνούσιες φλυαρίες· ἂν ἐπρόκειτο ν' ἀκούσουν λόγια τετριμμένα, δὲν θ' ἄφηναν τὰ σπίτια τους νὰ τρέχουν στὴν ἔρημο. Οὔτε ὅμως λόγια ποὺ κολάκευαν ἀδυναμίες καὶ πάθη εἶχε ὁ Ἰωάννης· ἔτσι κήρυτταν οἱ ψευδοπροφήτες, ὄχι αὐτός.

Ἄκουγαν τὰ πλήθη ἐκεῖ μιὰ διδασκαλία, ἢ ὁποῖα σὰν βούνευρο χτυποῦσε τὶς κοιμισμένες συνειδήσεις τους, ξεσκέπαζε τὶς πληγὲς τῆς ψυχῆς τους, καυτηρίαζε τὰ αἵσχη τῆς ζωῆς τους καὶ ξυπνοῦσε μέσα στὶς καρδιές τους τὸν πόθο τῆς μετανοίας, τῆς ἐπιστροφῆς στοῦ Θεοῦ. Αὐτὴ τὴ διδασκαλία ἄκουγαν τὰ πλήθη· **διδασκαλία τελείως διαφορετικὴ** ἀπὸ τὴν ξερὴ, τὴν τυπικὴ, τὴν πλαδαρὴ διδασκαλία τῶν φαρισαίων. Καί, παρὰ τὸν ἔλεγχο ποὺ δέχονται, τὰ πλήθη ἐνθουσιάζονται!

Τὰ πλήθη ὅμως ἐνθουσιάζονται ὄχι μόνο γιὰτὶ ἄκουγαν μιὰ νευρώδη, ἐμπνευσμένη καὶ θεῖα διδασκαλία, ἀλλὰ καὶ γιὰτὶ ἔβλεπαν μπροστά τους τὸν Ἰωάννη, τὸν κήρυκα τῆς μετανοίας, ἕνα **πρότυπο ζωῆς ἀφωσιωμένης στοῦ Θεοῦ**. Ἡ ἀρετὴ του προκαλοῦσε κατάπληξι. Ἦταν ἕνα θέαμα - θαῦμα, ποὺ τέτοιο οἱ Ἰουδαῖοι εἶχαν νὰ δοῦν ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ προφήτου Ἠλία τοῦ Θεσβίτου. Καὶ ἀσφαλῶς ἀπὸ ὅλες τὶς ἀρετὲς τοῦ Βαπτιστοῦ ἐκείνη ποὺ θὰ προκαλοῦσε τὴ μεγαλύτερη ἐντύπωσι στὰ

πλήθη θὰ ἦταν ἡ αὐστηρὴ **ἐγκράτειά** του, ἡ λιτότητα στὴν τροφή καὶ τὴν ἐνδυμασία του, ὅπως μὲ λίγα λόγια τὸν ζωγραφίζει τὸ σημερινὸ εὐαγγέλιο· «Ἦν δὲ ὁ Ἰωάννης ἐνδεδυσμένος τρίχας καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφύν αὐτοῦ, καὶ ἐσθίων ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον»· ἦταν δηλαδὴ ὁ Ἰωάννης ντυμένος μ' ἕνα ροῦχο ἀπὸ τρίχες καμήλας καὶ μιὰ δερματίνη ζώνη γύρω ἀπ' τὴ μέση του, καὶ ἔτρωγε ἀκρίδες καὶ ἄγριο μέλι (Μάρκ. 1,6).

***

Ἐγκρατὴς ὁ ἅγιος Ἰωάννης. Εἶχε περιωρίσει τὶς σωματικὲς του ἀνάγκες στοῦ ἐλάχιστο· εἶχε ἀπαλλαγῆ ἀπὸ τὸν φόρτο τῶν σαρκικῶν μεριμνῶν καὶ εἶχε ἀφοσιωθῆ ἐξ ὀλοκλήρου στὴ λατρεία τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἔτσι ἔζησε ὡς τὸ τέλος του καὶ πέθανε, **ἀσκητὴς!** Ὁ τρόπος αὐτοῦ τοῦ χάριζε ἐλευθερία. Τὸν ἀποδέσμευε ἀπὸ τὸ φόβο καὶ τὴν ἐξάρτησι, τοῦ ἔδινε φτερὰ νὰ κινῆται πάνω ἀπὸ συμφέροντα καὶ φόβους, ποὺ δεσμεύουν τοὺς κοινούς θνητοὺς.

Ἔκτοτε ἀπὸ τὸν ὠραῖο καὶ ἀξιοζήλευτο ἀσκητικὸ του βίῳ **ἐμπνέονται οἱ ἀναχωρηταί, οἱ μοναχοί,** ὅσοι ἐγκατέλειψαν τὸν κόσμον καὶ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ τερπνά, γιὰ νὰ καλλιεργήσουν μιὰ ζωὴ ἀφοσιώσεως στοῦ Θεοῦ, τηρήσεως τῶν ἐντολῶν του μὲ ἀκρίβεια καὶ λατρείας τοῦ ἁγίου ὀνόματός του.

Ἄλλὰ γιὰτὶ καὶ ὅσοι ζοῦν στὸν κόσμον δὲν μποροῦν νὰ διδαχθοῦν πολλὰ ἀπὸ τὸν τρόπο ζωῆς τοῦ ἁγίου αὐτοῦ ἀνδρός; Μοναχοὶ βέβαια δὲν θὰ γίνουν οἱ πολλοί· ἐλάχιστοι εἶνε σὲ κάθε γενεὰ ἐκεῖνοι ποὺ ἀκολουθοῦν πιστὰ τὸ ὠραῖο παράδειγμα τοῦ ἁγίου Ἰωάννου. Μὴ λησμονοῦμε ὅμως ὅτι ἡ ἀρετὴ τῆς ἐγκρατείας καὶ τῆς λιτότητος εἶνε ἀρετὴ, τὴν ὁποῖα ὄχι μόνο ὅσοι ζοῦν στὰ βουνὰ καὶ στὶς ἐρήμους ἀλλὰ καὶ ὅσοι ζοῦν στὶς πόλεις καὶ τὶς κοινωνίες πρέπει νὰ ἐξασκοῦν. **Λιτὴ - ἀπλὴ πρέπει**

νά 'νε ἡ ζωὴ κάθε Χριστιανοῦ· λιτὴ στὴν τροφή, στὴν ἐνδυμασία, στὴν κατοικία, παντοῦ.

● **Λιτοὶ στὴν τροφή** μας. Δὲν θὰ συμβουλευόμε βέβαια τοὺς σημερινούς Χριστιανούς νὰ τρῶνε «ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριο», ὅπως ἦταν ἡ καθημερινὴ τροφή τοῦ ἁγίου Ἰωάννου. Ὁ ἄνθρωπος, καὶ μάλιστα αὐτὸς ποὺ ἐργάζεται σὲ κοπιαστικά ἔργα, πνευματικά ἢ σωματικά, πρέπει νὰ τρέφεται καλά. Naί, νὰ τρέφεται, ἀλλ' ὄχι νὰ ἀσωτεύη καὶ νὰ σπαταλᾷ τὴν περιουσία του γιὰ νὰ παραθέτῃ κάθε μέρα στὸ τραπέζι του πιάτα καὶ πιατέλλες μὲ ὀρεκτικά καὶ ψητὰ καὶ πλούσια γεύματα, καὶ σαλάτες, καὶ μπουκάλια μὲ ἀναψυκτικά ἢ κρασιὰ ἢ ἄλλα οἰνοπνευματώδη ποτά, καὶ γλυκύσματα καὶ ποικίλα ἐπιδόρπια, ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς. Μ' αὐτὰ δὲν τρέφεται ὑγιεινά, ἀλλὰ ὑποσκάπτει τὴν ὑγεία του, γίνεται δοῦλος τῶν ὀρέξεών του, καταντᾷ ἕνας ἄσπλαχνος καλοφαγᾶς ὅπως ὁ πλούσιος ἐκεῖνος τῆς γνωστῆς παραβολῆς τοῦ πτωχοῦ Λαζάρου, καὶ τέλος ἀποκτηνώνεται μὴ φροντίζοντας γιὰ τίποτ' ἄλλο παρὰ γιὰ τὸ πῶς θὰ γεμίζη τὴν κοιλία του.

Γιὰ ν' ἀποφύγουμε λοιπὸν τὸ ἄθλιο αὐτὸ κατάντημα, ἃς ζοῦμε μὲ ἐγκράτεια· ἃς εἴμαστε λιτοὶ στὴν τροφή μας, ἃς ἀποφεύγουμε κάθε τι περιττὸ ποὺ ἀπλῶς εὐχαριστεῖ τὶς αἰσθήσεις· **νὰ τρῶμε γιὰ νὰ ζοῦμε καὶ νὰ ἐργαζώμαστε**, καὶ ὄχι «νὰ ζοῦμε γιὰ νὰ τρῶμε», ὅπως λέει τὸ δόγμα τῶν ὑλιστῶν καὶ τῶν ἐπικουρειῶν.

● **Λιτοὶ στὴν τροφή**, ἀλλὰ λιτοὶ καὶ **στὴν ἐνδυμασία** μας. Καὶ ἀσφαλῶς πάλι δὲν θὰ προτείναμε στοὺς σημερινούς Χριστιανούς νὰ ντύωνται φορώντας «ροῦχο ἀπὸ τρίχες καμήλας καὶ ζώνη δερμάτινη γύρω ἀπ' τὴ μέση τους», ὅπως ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος. Ὁ ἄνθρωπος ἔχει ἀνάγκη νὰ ντύνεται. Νὰ ντύνεται ὅμως ὄχι γιὰ νὰ ἐπιδεικνύεται μ' αὐτὰ ποὺ φοράει, ἀλλὰ γιὰ νὰ σκεπάζη τὴν γύμνια του καὶ νὰ προστατεύη τὸ σῶμα του ἀπὸ τὶς καιρικὲς μεταβολές. Ἐν ἐφαρμόσῃ αὐτὴ τὴν ἀρχὴ ὡς πρὸς τὴν ἐνδυμασία του, θὰ δῆ τότε ὅτι πολλὰ ἀπὸ αὐτὰ ποὺ σήμερα θεωροῦνται ἀναγκαῖα καὶ ἀπαραίτητα γιὰ τὴν κοσμικὴ ἐμφάνισι, εἶνε περιττά, καὶ ματαίως οἱ ἄνθρωποι –καὶ μάλιστα οἱ γυναῖκες– ξοδεύουν γι' αὐτὰ μυθώδη χρηματικά ποσά.

Μιὰ ἀπλότητα γύρω ἀπὸ τὴν ἐνδυμασία, ποὺ θὰ τὴν ἀγαπήσουν καὶ θὰ τὴν υἰοθετήσουν ὅλοι, ἀπὸ τὰ ἀνώτερα στρώματα μέχρι τὰ κατώτερα, θὰ φέρη πολλὰ καλά στὶς κοινωνίες· **θὰ σώσῃ οἰκογένειες ἀπὸ οἰκονομικὰ ναυάγια**, ἀλλὰ –γιατί ὄχι– **καὶ ἀπὸ ἠθικὰ ναυάγια**, στὰ ὁποῖα καταντοῦν σήμερα ἄντρες καὶ

ἰδίως γυναῖκες, οἱ ὁποῖες γιὰ ἕνα φόρεμα πολυτελείας δὲν διστάζουν νὰ παραδώσουν ὅ,τι ἔχει μία γυναῖκα καλύτερο καὶ πιὸ ἀκριβό;

● **Λιτοὶ ἀκόμη καὶ στὴν κατοικία.** Δὲν μποροῦν φυσικὰ νὰ ζήσουν ὅλοι στὸ ὑπαιθρο ἄστεγοι ὅπως ὁ Βαπτιστὴς Ἰωάννης στὶς καλαμιές τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἐξαίρεσι ἀποτελοῦν οἱ ἐρημίτες ποὺ ἀρκοῦνται σὲ μιὰ πρόχειρη καλύβα ἀπὸ κλαδιὰ μακριὰ ἀπ' τὸν κόσμο. Γι' αὐτοὺς ὅμως ποὺ ζοῦν στὸν κόσμο, στὰ χωριά καὶ στὶς πολιτεῖες, ἕνα ἀπλὸ σπιτάκι εἶνε ἀπαραίτητο ἀκόμα καὶ γιὰ τὸν πιὸ φτωχό, καὶ μπορεῖ αὐτὸ νὰ τὸ ἀποκτήσῃ μὲ τὸν τίμιον ἰδρώτα του. Ἀπὸ τὸ σημεῖο ὅμως αὐτό, μιᾶς στοιχειώδους στέγης, μέχρι τὶς πολυτελεῖς ἐπαύλεις, τὰ πολλὰ διαμερίσματα σὲ πολυκατοικίες, καὶ τὶς πολλαπλὲς κατοικίες, χειμερινὲς καὶ ἐξοχικὲς, μὲ ὅλα τὰ σύγχρονα κομφορ καὶ ὅλες τὶς σημερινὲς εὐκολίες, ὑπάρχει τεραστία ἀπόστασι· οὔτε ἀποκτῶνται αὐτὰ –συνήθως– μὲ νόμιμο τρόπο, οὔτε ἐξασφαλίζουν τὴν εὐτυχία.

Σὲ μιὰ ἀπλὴ κατοικία, ὅπου συνωθοῦνται τὰ μέλη μιᾶς πολυτέκνου οἰκογενείας, μπορεῖ συχνότερα νὰ δῆ κανεὶς τὴ **χαρὰ** νὰ λάμπη στὰ πρόσωπα, γιατί ὑπάρχει ἡ **εὐλογία τοῦ Κυρίου**.

Ἐν τῶρα ἡ ἐκούσια λιτότητα στὴν τροφή στὴν ἐνδυμασία στὴν κατοικία ἐπεκταθῆ **καὶ σὲ ἄλλους τομεῖς** τῆς ζωῆς μας, τότε θὰ δοῦμε τὴ ζωὴ μας νὰ ἐλευθερώνεται ἀπ' τὰ δεσμὰ περιττῶν ἀναγκῶν, ν' ἀπογειώνεται καὶ νὰ ὑψώνεται στὶς πνευματικὲς ἐκεῖνες σφαῖρες, ὅπου ὑψώθηκε ἡ ψυχὴ τοῦ τιμίου Προδρόμου καὶ εἶδε τὸν Ἰησοῦν, τὸν «**ἰσχυρότερόν**» του (Μάρκ. 1,7), ἐρχόμενον μετὰ δόξης μεγάλης.

* * *

Εἶχε, ἀλήθεια, δίκιο ὁ **Σωκράτης**, ἀγαπητοῦ μου, ὅταν δίδασκε τοὺς μαθητὰς του, ὅτι ὅσο λιγώτερα πράγματα ἔχει ἀνάγκη ὁ ἄνθρωπος, τόσο περισσότερο πλησιάζει πρὸς τὸ Θεό· γιατί ὁ Θεὸς εἶνε «**ἀνευδής**», δὲν ἔχει ἀνάγκες.

Πληθὸς ἀνάγκες περιττές, ποὺ φαντάζουν ἀπαραίτητες, ἔχει ἐπιβαρύνει δυσβάστακτα τὸν σημερινὸ ἄνθρωπο, τὸν συμπνίγει, τὸν ἀποπροσανατολίζει, τὸν κάνει ἐναγώνιο καὶ μεμψίμοιρο. Ρεαλιστικώτερη ἐπανεξέτασι θὰ ἀπέρριπτε πολλὰς ἀπ' αὐτές, θὰ μᾶς ἀπήλλασσε ἀπὸ τὸν φόρτο τους. **Μιὰ ἀπόφασι χρειάζεται.**

Τὴν ἀπλότητα λοιπὸν, τὴ λιτότητα, τὴν ἐγκράτεια ἃς ἀγαπήσουμε κ' ἐμεῖς. **Μακριὰ ἀπὸ μᾶς ἡ πολυτέλεια.** Ἐς ζήσουμε μὲ ἐγκράτεια, τὴν ὁποία τόσο θαυμαστὰ ἐφάρμοσε στὴ ζωὴ του ὁ μέγας ἀσκητὴς τῆς ἐρήμου, ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**